B.F.V.W.

Best.nm.: lesbrief weidevogels, dd 22 jan 2003

Opdrachtenboekje

Dit opdrachtenboekje is van :
Naam: .....
School :.....
Groep :.....

Weidevogelspeurders

Opdracht nr. 1

Vogels tellen

Opdracht:

- Tel deze hele middag alle weidevogels die je ziet en zet voor elke vogel een streepje onder het plaatje hieronder. Tel later deze streepjes op.

Vraag:

- Welke vogel zag je het meest? : de .....

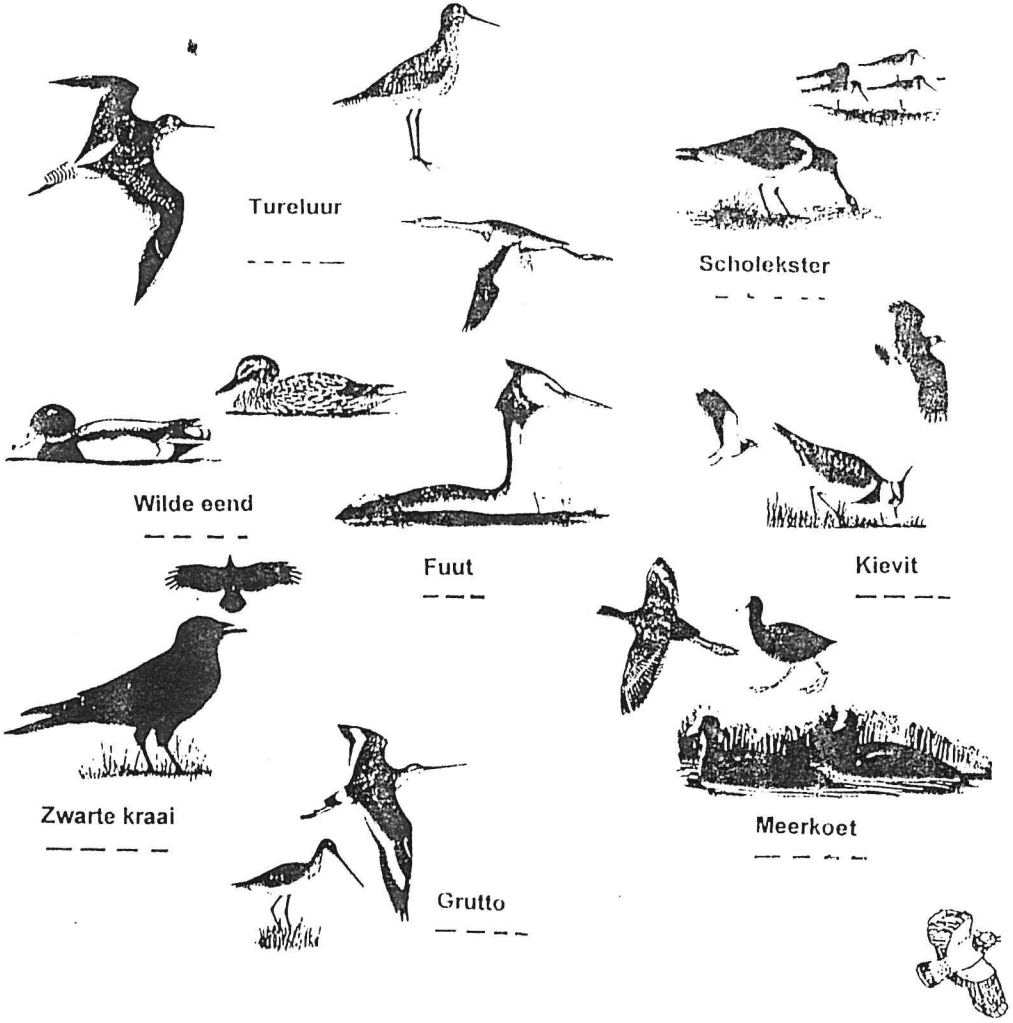

Tot slot: 21

Mijn mening

We zijn heel benieuwd naar wat jij vind:

Opdracht:
Geef antwoord op de volgende vragen:
Wat vind ik:

- **Van weidevogels .....**
- **Welke vind ik de mooiste**
- **Wat vind ik van deze middag.....**
  .....
- **De leukste opdracht: nr. ..., omdat .....**
  .....
- **Ga ik weer naar weidevogels kijken .....**
- **Als er een Jeugdvogelwacht komt bij ons, word ik dan lid: ja / nee ??**
- **Zo ja, wat zou ik graag doen in de natuur:**
  ..... en ..... en .....
- **Dit wil ik nog zeggen: .....**
  .....

Ik vind:

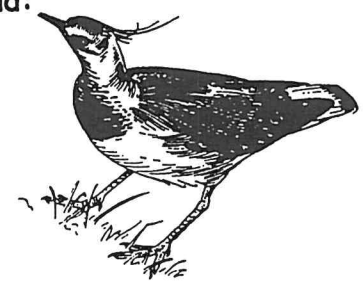

Opdracht nr. 2

Van wie is dit nest?

Opdracht:

- Zoek de nesten in dit weiland op.
- Schrijf hieronder op van welke vogel.

Tip:
bekijk zonodig de nestkaart

Naam vogel:	Eieren		Hoe ziet nest eruit	
	Kleur:	Hoeveel:	stro erin:	Verscholen:

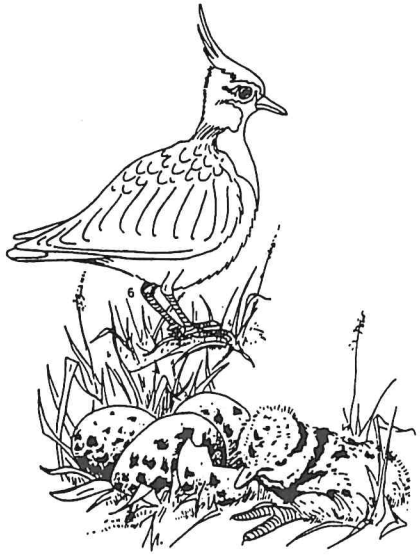

Opdracht nr. 3

Waar wonen weidevogels?

Weidevogels hebben rust en ruimte nodig.

Opdracht:

- Bekijk de tekening hieronder. Kijk nu goed om je heen en vergelijk de omgeving met de tekening hieronder.
- Wat is er wel, wat is er niet: maak dié hokjes hieronder zwart, van wat jij ook om je heen ziet:

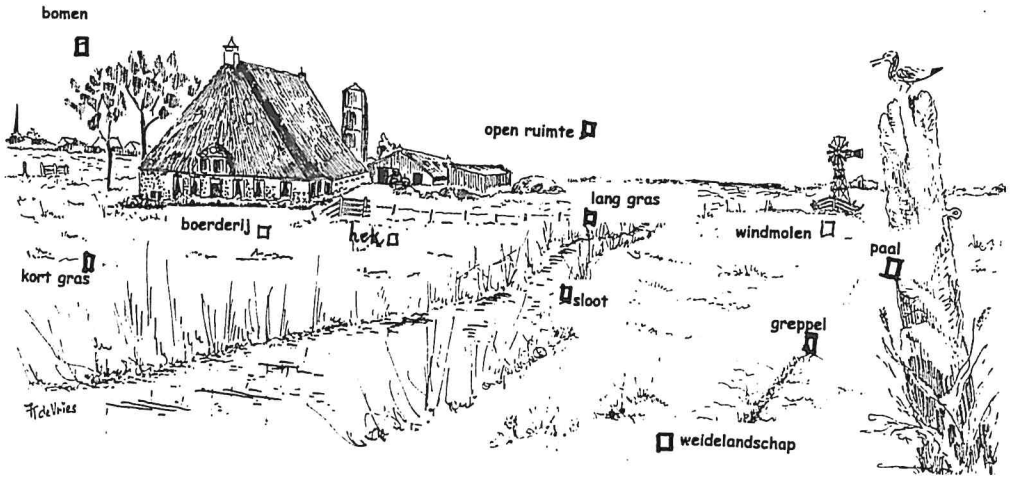

- Maak de zin heronder af:
  "Weidevogels vragen van hun omgeving: ..... en ..... en ..... en .....

Opdracht nr. 20

Gesprek met de boer

(Eventueel kan het gesprek ook met de vogelwachter)

De weidevogels zijn te gast bij de boer, hoe gaat dat?
We vragen het aan de boer (en/of vogelwachter).

Vragen aan de boer/ vogelwachter:

vraag:	antwoord:
Liggen er ook nesten in het land?	ja/ nee
Hoeveel nesten?	..... stuks
Van welke soorten?	..... + ... + ... + ... + ...
Hoe past u er op: (bij maaien:) (bij vee in het land:)	 ....
Krijgt u ook hulp van de vogelwacht bij het beschermen van de weidevogels? Zo ja, wie helpt en hoe dan?	Ja/nee, bij ja deze hulp: ....
Denkt u dat er minder zijn? Zo ja, waar komt dat van:	Ja/nee ....
Vindt u weidevogels belangrijk?	ja / nee omdat: .....
Blijven weidevogels bij u?	Ja/nee
Hoe kunnen we weidevogels nog meer helpen. Wat denkt u zo van (en wilt u dat): • later maaien? • waterpeil hoger? • verkopen aan It Fr.Gea • of???	Steeds: wil de boer dit ook: Vogelwacht doet: .....
Mogen wij helpen bij beschermen?	ja / nee
Tot slot, probeer af te spreken dat jij een nest adopteert !!!	Afspraak:

Opdracht 19

Bloemen in de wei

Een wei is niet alleen maar gras!

Opdracht:

- Maak van het touw een cirkel die je in het gras legt of gooi de hoepel ergens neer.
  Ga op je knieën om deze cirkel heen zitten.
  Zoek zoveel mogelijk verschillende planten.
  Hoeveel verschillende planten hebben jullie gevonden?..... soorten.
- Namen:

1: ..	4:	7:
2:	5:	8:
3:	6:	9:

Tip:
Zie de bloemenkaart en vergelijk, hoe heten ze?

Overal staan paardebloemen. Je ziet ze als een plat rozet tussen het gras. We maken een paardebloemtocht.

- Ga bij het paaltje staan.
  Eén persoon loopt 40 passen de wei in en blijft daar staan.
  Je probeert van het paaltje naar het kind in de wei te lopen <u>alleen via paardebloemen</u>: je mag alleen op een rozet van de paardebloem staan! Lukt dit?.....
- Welke van de bloemen op de kaart kun je hier in de wei of bij de slootkant vinden?
  .....

Opdracht nr. 4

Stokvogels

Opdracht:

- Prik de vogels nu om je heen in de grond. Vind jij ze ook mooi? Zo groot zijn ze echt. Hoe heten ze? Vul in:

1: ..	4:	7:
2:	5:	8:
3:	6:	9:

Kies: kievit, grutto, tureluur, scholekster, leeuwerik, wilde eend, kraai, torenvalk, waterhoen.

- Waar kun je ze vinden? Schrijf de namen van de vogels in het goede vakje:

In en bij de sloot:	in/ bij bomen:	open veld, kort gras:	open veld, lang gras:

- Prik de vogels <u>nu</u> op "hun" leefplekje in de grond.

Tip:
Waar horen de vogels? Let op: wat eten vogels, waar broeden ze, is het er veilig.

Vragen, waarom:

- Wil de grutto in lang gras:
  .....
- Heeft de kraai bomen nodig:
  .....
- Heeft de kievit korter gras en open veld nodig:
  .....
- Zijn de eieren van de kievit gespikkeld:
  .....
- Zie je een eend vaak in/bij de sloot;
  .....

Leg nu alle vogels weer terug en ga naar de volgende opdracht.

Opdracht nr. 5

Hoe pas je op weidevogels

Opdracht bij maaien:

- Hier vlakbij ligt een nest. Zoek het op.
- De boer wil het weiland maaien. Wat gebeurt er dan met de eieren?.....

Beschermen van het nest:

- Praat met jouw groepje hoe je het nest beschermt en doe dat.
- Schrijf het hieronder op:

.....

.....

.....

Opdracht bij "vee komt in het land":

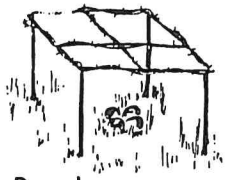

Beschermen van het nest:

- Stel de boer wil koeien in dit land. Hoe komt het met het nest?
- Praat met jouw groepje wat je gaat doen. En doe dat.
- Schrijf het hieronder op:

.....

.....

.....

Leg nu de stokken en de nestbeschermer weer terug bij het opdrachtenbordje.

Opdracht 18

Bloeiend Gras

Opdracht:

- Pluk (minstens) 3 verschillende soorten bloeiend gras. Schrijf de namen op: nr. 1: ..... nr. 2: ..... en nr. 3: .....

  Tip:

  Gebruik de zoekkaart grassen.
- Wat voor soort bloei hebben jullie grassen? Aar, aarpluim of pluim *(zie hieronder)*?

  Nr. 1: .....

  Nr. 2: .....

  Nr. 3: .....

pluim 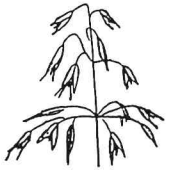 aarpluim aar

- Pluk een hele grasplant. Zet pijlen naar de verschillende onderdelen. Heeft jullie gras ook een tongetje? Ja / nee ?

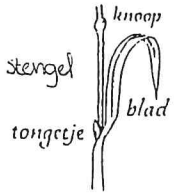

- Als er riet bij de sloot staat, pluk dan een rietstengel. Waaraan zie je, dat riet ook gras is?

.....

Opdracht nr. 17

De Dans van de fuut

Opdracht:

- Zoek op het water naar futen; kijk er een poosje naar.
- Maak de rondjes zwart van elk gedrag dat jij ziet:

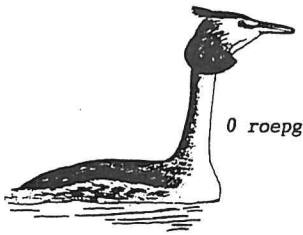

0 roepgedrag (1)

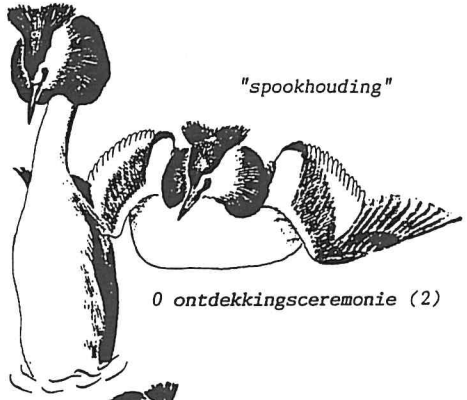

"spookhouding"

0 ontdekkingsceremonie (2)

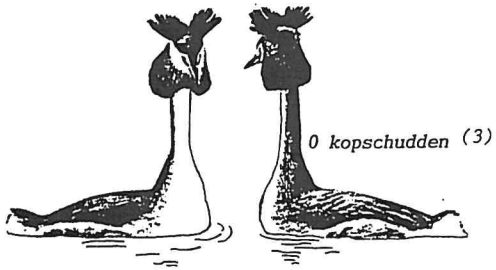

0 kopschudden (3)

0 veren poetsen (4)

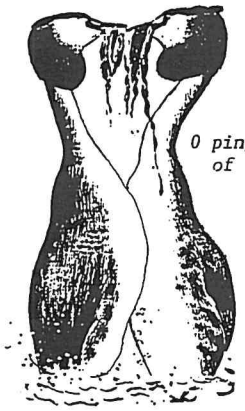

0 pinguindans (5)
of "wierceremonie"

0 invitatie-houding (6)
uitnodiging tot paren

Vragen:
Waarom doen de futen dit allemaal.....
.....
De cijfers geven een volgorde in gedrag, klopt dit: ja / nee
Bij welk gedrag maken de futen geluid, bij nummer: .....
Bieden de futen elkaar ook nog iets anders dan wier aan:
ja/nee, namelijk: .....

Opdracht nr. 6

Vijanden van weidevogels

Toelichting:

Weidevogel-eieren zijn erg kwetsbaar, omdat ze in een open nest op de grond liggen.Ze gaan vaak stuk of worden opgegeten. Gelukkig komen ze meestal wel uit! Dat kun je herkennen. Kijk maar.

Tip:

Gebruik de zoekkaart verliesoorzaken, zie ook de groen folder.

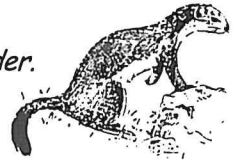

Opdracht:

- Zoek in de buurt van dit bordje de nesten op, (5 stuks).
- Zijn ze: leeg geroofd, stuk geraakt of uitgekomen?
- Vul hieronder in:

Nest nr. 1:	Ik denk dat de eieren zijn uitgekomen: ja/nee Zo nee, wat is er gebeurd: ....
Nest Nr. 2:	Ik denk dat de eieren zijn uitgekomen: ja/nee Zo nee, wat is er gebeurd: ....
Nest Nr. 3:	Ik denk dat de eieren zijn uitgekomen: ja/nee Zo nee, wat is er gebeurd: ....
Nest nr. 4:	Ik denk dat de eieren zijn uitgekomen: ja/nee Zo nee, wat is er gebeurd: ....
Nest Nr. 5:	Ik denk dat de eieren zijn uitgekomen: ja/nee Zo nee, wat is er gebeurd: ....

Opdracht nr.7

De weidevogels eten ook!

<u>Waar</u> en <u>hoeveel</u> eten de weidevogels?

Opdracht:

- Zoek eten voor weidevogels (bodemdiertjes) en doe de diertjes in het lege potje;
- Net zoveel, tot de weegschaal in evenwicht is (in het andere potje zit een half suikerklontje);

Tip:

Waar verwacht je voedsel (diertjes) te vinden, (bv. bij slootkanten, in koeienvlaaien, enz.) Zoek daar!

Wat eten de weidevogels?

Opdracht:

- Leg de beestjes uit het potje op het witte schaaltje;
- Schrijf de namen op:

nr.1:	Teken hieronder één diertje, de naam is: .....
nr.2:	
..:	
..:	
..:	
..:	
..:	

Tip:

Gebruik de "Zoekkaart Bodemdieren" en het "Loupepotje".

Vragen:

- Waarom komen wormen boven als je trappelt:
  .....
- Waar vond je de meeste diertjes: bij/in: .....

Opdracht nr. 16

Eenden

en andere weidevogels langs het water

De eend is een soort <u>boot</u>: hij hoort bij het water. De snavel van de eend lijkt wel een beetje een soort zeef.

Opdracht:

Teken hier een eend op het water:

- De <u>poten</u>:
- Vergelijk de poten van de eend met die van de gutto (of kievit). Het grootste verschil is: .....
  .....

- De <u>snavel</u>:
- Bekijk de snavels en vergelijk. Een moeilijke vraag:
- De eend eet op 2 manieren welke:
  1e: .....
  2e: .....

Tip:

De eend staat ook vaak op de kop in het water (grondelen)

Opdracht nr. 15

Veren

Opdracht:

- Pak de veren uit het doosje (of zoek veren op).
- Leg de veren, die op elkaar lijken, bij elkaar. (Let even niet op de kleur.)
- Hoeveel groepjes heb jij? ..... groepjes. Vul nu in:

Soort:	Slagpennen	Staartveren	Dekveren	Donsveren
				donsveer
Wat doet vogel ermee:	.....	.....	.....	.....

- Pak en slagpen vast. Steek je arm recht vooruit. Draai nu snel een rondje. Wat merk je: .....
.....

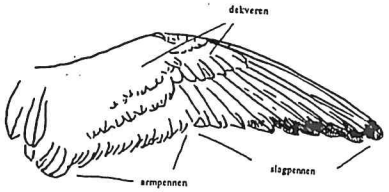

Opdracht:

- Nu kijken we naar de **kleuren** van de veren.
- Van welke vogels denk je veren gevonden te hebben: ...., ... + ... + ... + ...

Opdracht nr. 8

Het eten (vervolg)

Hoe pakt de kievit/grutto zijn voedsel?

Opdracht:

- Vergelijk de snavels van kievit en grutto. Teken ze na.

kievitsnavel:	gruttosnavel:

- Welke vogels en dus welke snavels zie je om je heen:
van: ..... en ..... en .....
- Wat doet de vogel met de snavel, volg het 5 minuten:

Gedrag:	Zet kruisje als je het ziet:
Prikt in grond:	
Pikt naar diertjes boven de grond	
Slobbert in de sloot	
Roept	
Poetst de veren	
Hakt en houwt	
Kleppert	
Trappelen	

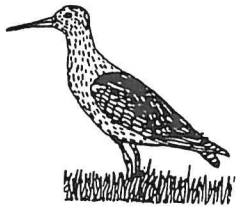

- Een jonge grutto eet insecten. Probeer één insect te vangen met het zuigpotje.

Vraag:

- **De grutto heeft een lange snavel en de kievit een korte, waarom is dat handig voor beide?**

Jouw verhaal:

Opdracht nr. 9

De wormenbak

Opdracht

- Welke diertjes zie je in de wormenbak:

Ik zie: ....

- Noem verschillen tussen beide helften van de bak:

geef verschil aan:	linkerhelft:	rechterhelft:
• alleen modder of ook?	.....	.....
• waterpeil:	.....	.....
• veel wormen:	.....	.....
• waar zitten de wormen:	.....	.....

Vragen:

- Wat gebeurt er met de bladeren (strorijke mest) in de wormenbak: .....
- Wat eet een worm: ....
- Wat eet een kievit: ....
- Dus, waarom is strorijke mest geschikt voor de kievit en grutto: .....
- Waarom is een hoog waterpeil belangrijk voor de kievit en grutto: ....

Teken een worm: (let op bijzonderheden, zoals de borstels)

Opdracht nr. 14

"Sporen"

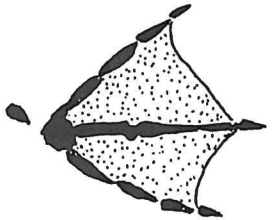

Opdracht:

- Zoek "sporen": iets van een dier of iets dat opvalt.

Wat heb je gevonden. Noteer:				
		Ja / nee:	Teken één:	Welk dier:
Voetafdrukken:				
Nesten:				
Dode dieren:				
Veren:				
"Poepjes":				
Of:	.....:			
	.....:			

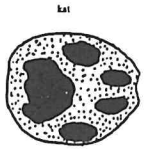

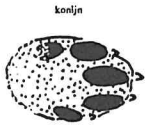

Opdracht nr. 13

Horen en zien

Opdracht horen:

- Ga 4 minuten lang stil luisteren bij het hek. Schrijf op wat je hoort:

	Vogels:	andere dieren:	motors van:	andere geluiden:
vul namen in:	..	..	..	..
	..	..	..	..
	..	..	..	..
	..	..	..	..

Opdracht zien:

- Ga op de grond liggen en kijk omhoog. Volg één wolk. De wolk lijkt wel een beetje op: (vul in:)
  .....
- Kijk om je heen. Ik zie kerktorens van de dorpen:
  ..... + ... + ... + ... +
  ..... + ...
- Teken hieronder de hele horizon, rondom dus:

Opdracht nr. 10

De "koeienvlaai"

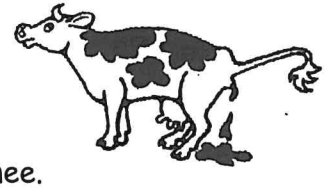

Opdracht:

- Zoek een koeienvlaai op, bekijk hem goed!
- Zie je ook diertjes boven de vlaai, ja/nee.
- Keer de vlaai om en roer er met een stok in. Zie je nu ook diertjes, ja/nee.
- Hoeveel soorten: ..... soorten.

beschrijving één diertje: (tekenen mag ook:)
• aantal pootjes: ..... • vleugels: wel / niet • welke weidevogels lusten hem: ..... + ...

Vragen:

- Wat biedt de koeienvlaai voor weidevogels? Benoem:

Voedsel op/in vlaai:	.....
nestgelegenheid: voor de kievit: voor de grutto: (*tip: let op het gras*)	 ....

- Hoe ruikt de vlaai:.....
- Vind je het echt vies: .....
- Hoe vind je deze opdracht eigenlijk: .....
- **De koeienvlaai is belangrijk voor weidevogels: ja/nee**
  Waarom dan wel: .....
  .....

Tip:
Een koeienvlaai bemest het land, gras groeit sneller. Tegelijk komen er open plekken in het land

Opdracht nr. 11

Wat doet een vogel

Opdracht

Ga rustig achter een hek zitten (of in schuiltent). Heb nu even geduld !!! (dan wordt het leuk !!) Gebruik ook de verrekijker .

- Kies een vogel en volg deze 10 minuten!
- Wat doet hij: zet steeds streepjes bij wat hij doet:

	Zet een kruisje bij wat de vogel doet:													
Bewegen:														
lopen														
staan/zitten														
vliegen														
poetsen														
Eten:														
zoeken														
pikken														
Iets met andere vogel:														
vechten														
wegjagen														
opzoeken														
Geluid:														
zingen														
roepen														
Nest en eieren:														
nest maken														
broeden														
Naam van de vogel:	.....													
Wat deed de vogel het meest: (zie aantal streepjes):	.....													

Opdracht nr. 12

Kievit, verschil man/vrouw

Opdracht:

Teken de verschillen in de beide schetsen:	
Schets mannetje ("âld hij")	Vrouwtje ("wyfke")
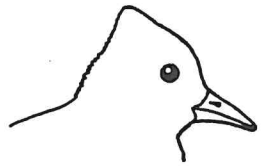 mannetje	vrouwtje

Opdracht:

Benoem de verschillen tussen mannetje en vrouwtje:		
Let op: • de kuif: • hals: • kleur vleugels: • het vliegen: • nest maken: • duikelvlucht • ... • ...	De "âld hij" :	It "wyfke" :

Vraag

- Ken je ook van andere soorten het verschil tussen man en vrouw:

  Soort: ..... Verschil: .....

  Soort: ..... Verschil: .....

  Soort: ..... Verschil: .....